

RAPPORT

Prosjektbesøk i Bukavu, DR Kongo august/ september 2022

Behandlet i styret i Urafiki N 03.05.2023

DEL 1:

1. INNLEDNING OG OM RAPPORTEN

I august/ september 2022 gjennomførte tre av styremedlemmene i Urafiki N en prosjektutviklingsreise til Bukavu, DR Kongo¹: Inger Fossen, Vigeik Stoveland og Kjersti Werner. Besøket kom i stand etter invitasjon fra Urafiki Bukavu-Bergen (UBB), vår partnerorganisasjon i Bukavu. Delegasjonen hadde med seg 60 PC'er til Urafiki-skolene.²

Det «offisielle» besøket, 29.august – 13.september, ble arrangert av UBB og hadde et tettpakket program. (Se pkt 3) Et av styremedlemmene fra Urafiki N forlot deretter Bukavu. De øvrige to styremedlemmene ble værende noen uker. Denne delen av besøket var mer uformell, men ga blant annet mulighet til å besøke noen av skolene flere ganger og til å delta i undervisningen.

Rapporten er todelt.

Del 1: Rapport fra Urafiki Norge (s.2 - 9)

Del 2: Rapport fra Urafiki Bukavu-Bergen, vår søsterorganisasjon i Bukavu³. (s.10 - 13)

Rapporten omhandler først og fremst det «offisielle» besøket, men noen erfaringer og refleksjoner fra det mer uformelle besøket er også trukket inn.

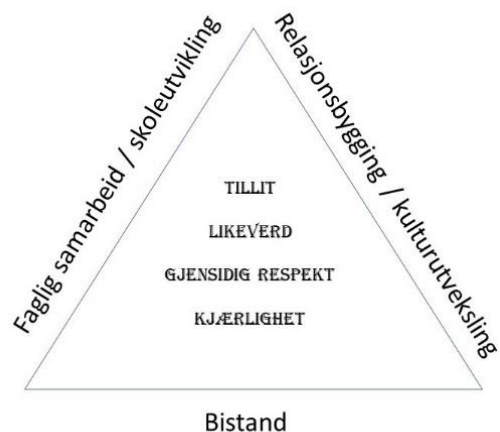
2. FORMÅL OG MÅL

Formål med reisen:

Formålet med besøket var å følge opp og styrke alle sider ved Urafikis arbeid slik det fremstår i verdi-trekanten vår.

Mål:

1. Ta del i innvielsen av Lycée Kazaroho
2. Besøke Urafiki-skolene og følge opp byggeprosjekter
3. Diskutere og styrke Urafikis verdi-plattform
4. Pedagogiske diskusjoner og pedagogisk arbeid
5. Kulturell utveksling
6. Delta i minneseremoni for avdøde Kasengire Ka Mwahiro

¹ Et Urafiki-medlem var allerede i Bukavu i forbindelse med et annet oppdrag og deltok i deler av programmet.

² PCer gitt av Bergen kommune. Pc-ene hadde vært i bruk i bergensskolene, men ble byttet ut ved overgang til Windows 10. Alle PC-ene var grundig rensset og testet.

³ Skrevet på fransk, oversatt av Urafiki N

3. PROGRAM

A. **29.august – 13.september, «den formelle delen».**

29. august Representanter for UBB møter gjestene fra Urafiki N i Kigali, Rwanda.
30. august Kjøretur fra Kigali, ankomst ved Ruzizi grense
Velkomstmåltid sammen med alle UBB-medlemmer på LE CADRE HOTEL
31. august Møter på Institute Tumaini:
11:00 – 13:00 møte mellom de to styrene, gjennomgang av planene for besøket
15:00 – 17.00 møte med rektorene på alle Urafiki-skolene
- 1.sept Til landsbyen Kaziba, deltakelse i minneseremoni for Kasengire ka Mwarhiro.
- 2.-3. sept Rundtur til landsbyene Kakwende, Burhuza og Karhala.
4. sept Formiddagen åpen – retur til Bukavu om ettermiddagen
5. sept Skolestart. Deltakelse ved åpning av skoleåret på Institute Tumaini.
6. sept Besøk på Ep Mulambula. Mottakelse av nye førsteklasinger
7. sept Besøk på Ep Kabonde og Institut Bangu
Møte ang fordeling av PC-er hjemme hos Biringanine.
8. sept Besøk på Ep Nyamugo og Ep Makedonia.
9. sept Besøk på Institut Makedonia og Institut Tumaini
10. sept Offisiell åpning av Lycée Kazaroho
11. sept Befaring av tomt i Nyantende for evt bygging ny skole, tilbud fra familien Kasengire.
12. sept Besøk på Ep Baraka og Ep Mukukwe
Møte med hele UBB, dvs med alle rektorene på de ti Urafiki-skolene. Sak: Evaluering av «den formelle» delen av besøket.
- 13.sept Avreise for et av styremedlemmene.

B. **14. – 28.sept, «den uformelle delen» som blant annet inneholdt**

- nytt besøkt på Inst Kazaroho og EO Mukukwe
- nytt besøk på EP Mulambula og deltakelse i et lengre skriveforløp på 4. og 5.trinn
- nytt besøk på Inst Makedonia og Tumaini med undervisningsøkter om klimakrisen.
- samtale med de kvinnelige lærerne på Tumaini om jenters spesielle utfordringer

4. GJENNOMFØRING OG MÅLOPPNÅELSE

Målsetting 1 Delta i innvielse av Lycée Kazaroho 10.sept 2022

Bygging av et skolebygg til Lycée Kazaroho har vært Urafiki sitt hovedprosjekt helt fra formaliseringen av Urafiki-partnerskapet i 2013 / 2014. Skolen er bygget helt uten offentlig støtte og uten sponsormidler⁴.

Ulike offentlige myndigheter såvel som lærere, elever og representanter fra Urafiki-partnerskapet deltok i åpningsseremonien. Blant gjestene:

- En delegasjon fra provinsregjeringen i provinsen South Kivu representert ved eksekutivsekretæren for provinsregjeringen
- En delegasjonen fra provinsministeren i EPST
- Provinsielle skolemyndigheter
- Kirkelige myndigheter
- Representanter for foreldrene på provins-og lokalnivå
- En delegasjon fra Urafiki Norge
- Alle medlemmene i Urafiki Bukavu-Bergen (UBB)

Seremonien ble ledet av styremedlem i UBB, Biringanine Rukomeza Alexandre. Etter rektor David Burumes velkomsthilsen fikk de ulike delegasjonene ordet for å gratulere med den nye skolen. Både Kabeza Zihindula, styreleder i UBB, og Kjersti Werner, styreleder i Urafiki N, la i sine taler vekt på Urafiki-partnerskapets opprinnelse, mål og verdier. Ikke minst ble det likeverdige samarbeidet og det likeverdige dugnadsarbeidet understreket.

Urafiki N overrakte en plakett og en bokgave på 300 bøker fra Urafiki-venner i Norge til den nye skolen. Elever fremførte hyllest-dikt til skolen og elever ved søm/design-linjen fikk demonstrert sine ferdigheter da de overrakte gaver til gjestene fra Norge: matchende skjorte og kjoler i fargerike stoff.

Provinsregjeringens utøvende sekretær Ester Busime Mirhanyo fikk æren av å klippe snoren, fukte jorden med boblende sodavann og erklære Lycée Kazaroho for åpnet. Deretter ble gjestene invitert til rektors kontor for å signere skolens gjestebok. Høytideligheten ble avsluttet med lunsj for de inviterte mens skolens 500 elever fikk brus.

Refleksjoner:

- Seremonier gjenspeiler kultur og tradisjoner, og innvielsen av Lycée Kazaroho var spesielt interessant sett i lys av Urafikis vektlegging av kulturutveksling. Etter diskusjoner kom Urafiki-partnerskapet frem til et program for åpningsseremonien som ivaretok både kongolesisk kultur med tydelig protokoll og norsk mer uformell stil. Under partnerskapets evaluering av prosjektbesøket uttrykte Kazarohos rektor David Burume spesiell glede over at «alle de deltagende partene opplevde åpningen som sin.»
- Urafikis verdier og det likeverdige samarbeidet gjennomsyret både ord og handlinger. Eksempelvis hadde alle Urafiki-medlemmer og -lærere på seg like t-skjorter med logo og bilde av Kazaroho og bilder av alle styremedlemmer både i Bukavu og Norge hang side om side på veggen på rektors kontor.
- De offisielle gjestene lot seg imponere både over bygget og over den lave prisen på den nye skolen.

⁴ Rapport fra byggeprosjektet er tilgjengelig på www.urfiki.no

- Kabeza Zihindula, president i UBB, uttrykte etter åpningsseremonien at «I dag fikk alle se hva Urafiki er og hvor sterke vi er sammen.»

Målsetting 2: Besøke Urafiki-skolene og følge opp byggeprosjekter

UBB hadde lagt opp til besøk på alle de ti URAFIKI-skolene. Vi møtte skoleledelse, elever, lærere og noen foreldrerepresentanter. På Institute Bangu var også regionale og lokale skolemyndigheter representert.

Pågående eller nylig avsluttet byggearbeid på EP Mulambula, EP Kabonde, Institute Makedonia og EP Makedonia ble observert og diskutert. UBB sender alltid rikelig med bilder fra byggeprosessene, men det er nyttig og ikke minst inspirerende å se prosesser og resultater på stedet. Fysiske utfordringer og behov for rehabilitering og/eller nybygging ble også diskutert i forbindelse med besøket på noen av de andre skolene, ikke minst på EP Baraka og EP Makedonia.

Besøket på EP Nyamugo bød på en stor overraskelse. Skolen, som ble totalrenovert og fikk et påbygg i 2019, huser ikke bare en, men to skoler med til sammen 1727 elever. Den ene har undervisning før lunsj, den andre om ettermiddagen. Skolene heter EP Nyamugo 1 og Nyamugo 2. Det var stor glede over å oppdage at arbeidet som ble utført av Urafiki i 2019 har fått betydning for så mange elever, og det vil være naturlig at også Nyamugo2 blir innlemmet i Urafiki-partnerskapet dersom de ønsker det. UBB vil følge opp dette.

Besøket i Bukavu falt sammen med skolestart. Det var interessant å observere hvordan tidligere og nye elever ble mottatt på Institute Tumaini med korsang, tydelig uttalte forventninger fra rektor, tid til spørsmål fra både elever og foreldre og omvisning på skolen. Et imponerende og gjennomtenkt opplegg. På EP Mulambula fikk vi være med da rektor tok imot nye førsteklasinger, til forveksling likt det som foregår i Norge ved skolestart. Et skår i gleden på begge skoler var den lille gruppen av barn og unge som ikke hadde fått skoleplass, men som likevel møtt frem sammen med foreldre. Vi observerte to fortvilte rektorer som gjorde sitt beste for å finne løsninger, men som samtidig måtte si stopp når øvre tillatte elevtallsgrense var nådd.

Vi registrerte med glede at rektorene på de fleste skolene legger stor vekt på godt vedlikehold og renhold av bygningene. Ikke overraskende er det to skoler som skiller seg ut med ekstra store utfordringer: EP Makedonia både på grunn av bygningskvaliteten og størrelsen på tomten og EP Baraka ikke minst på grunn av den bitte lille skoleplassen.

Delegasjonen var også på befaring på en nydelig tomt i Nyantende, et lite stykke utenfor bykjernen. Familien til avdøde styremedlem i UBB Kasengire Ka Mwarhiro stiller denne tomten til disposisjon dersom Urafiki ønsker den som skoletomt. Urafiki N overlater den videre diskusjonen angående denne tomten til UBB.

Noen av skolene ble besøkt en andre gang under den uformelle delen av oppholdet.

Refleksjoner / ble målet nådd?

Alle skolene ble besøkt som planlagt, men med mange skoler å besøke og få dager til disposisjon blir det for liten tid på noen av skolene. Både rektorer og lærere ville nok ønsket mer tid til å diskutere lokale forhold. En mulig løsning kunne være et digitalt møte med hver enkelt rektor i forkant av skolebesøket hvor vi snakket gjennom skolens utfordringer. Vår vurdering er at den delen av målsettingen som handler om pågående byggearbeid ble nådd, men at kvaliteten på de øvrige skolebesøkene ville vært bedre dersom det enkelte besøket var noe bedre forberedt.

Målsetting 3: Diskutere og styrke Urafikis verdiplattform

Partnerskapets kommunikasjons- og arbeidsformer er basert på de grunnleggende verdiene tillit, likeverd, gjensidig respekt og kjærlighet. Denne verdiplattformen ble utarbeidet i et felles arbeidsseminar i Bukavu i 2019. Partnerskapet vektlegger tydelig lokal forankring og frivillig innsats både i Norge og Kongo.

Sammen med våre kongolesiske kollegaer benyttet vi enhver anledning til å peke på og reflektere rundt verdiene våre. Et gjennomgående spørsmål var om og hvordan vi ser verdiene igjen i praktiske handlinger.

Det tar tid å forankre en felles forståelse, ikke minst fordi Urafikis arbeids- og kommunikasjonsformer avviker fra det som er kjent fra tradisjonelt bistandsarbeid⁵. Eksempel: Mange takket oss som representanter for Urafiki N for skolebygningen vi hadde gitt til Lycée Kazaroho. Vi måtte stadig forklare at Urafiki er reelt samarbeid og at prosjektet ikke kunne la seg gjennomføre uten den betydelige frivillige innsatsen fra UBB.

Refleksjoner / ble målet nådd?

Dette målet ble utvilsomt nådd i den forstand at de grunnleggende verdiene ble løftet frem og konkretisert i en rekke sammenhenger, både i samtaler mellom representantene for UBB og Urafiki N og i møter med lærere, foreldre og representanter for skolemyndigheter og andre offentlige instanser. Verdiene var i fokus gjennom hele oppholdet.

Ved avslutning av besøkets første del, den «formelle» delen, deltok alle UBB-medlemmene i et evalueringsmøte hvor verdiene igjen var et gjennomgående tema. Våre partnere pekte spesielt på den dype respekten de opplever ved at vi besøker hjemmene deres, ved at vi spiser sammen med dem og ved at vi blir med dem til landsbyene deres. At vi velger privat innkvartering fremfor hotell, oppfattes på samme måte.

Da hele besøket var over, uttrykte et av styremedlemmene i UBB følgende i en liten tale: «Jeg har arbeidet med europeere lenge og nå med Urafiki i over 20 år. For Urafiki er gjensidig respekt ikke en teori, det er en realitet. Takk for det.»

Målsetting 4: Pedagogiske diskusjoner og pedagogisk arbeid

Betydningen av Urafiki som kollegafelleskap

Kjernen i Urafiki-samarbeider er skole og undervisning og mange av medlemmene i Urafiki N har selv bakgrunn fra arbeid i skolen. Sammen med UBB ble det lagt stor vekt på det kollegiale under skolebesøkene, og både spontane og planlagte pedagogiske diskusjoner inngikk i flere av besøkene.

Metodikk

På EP Mulambula og EP Makedonia fikk vi observere noen lengre undervisningsøkter. Det er interessant å se hvordan metodikken er tilpasset rammevilkårene. I en skole uten læremidler må undervisningen nødvendigvis bli ganske lærersentrert, men lærerne bruker seg selv veldig aktivt og har mange pedagogiske triks for å holde konsentrasjonen oppe blant elevene og for å inkludere alle elever hele tiden, f.eks. ved at elevene svarer i kor, ved bruk av faste klappemønstre for riktig svar

⁵ Våre kollegaer i UBB fremholder stadig at Urafiki-partnerskapet ikke arbeider på samme måte som tradisjonelle NGO'er, men at Urafiki representerer noe nytt med nye måter å samarbeide på.

osv. Det var god driv i dialogen mellom lærer og elev og mye elevaktivitet, om enn på en annen måte enn det vi er vant til fra norske klasserom. Metodikken for arbeid med store grupper er også godt utviklet.

Samtidig mener vi å kunne observere en viss endring i metodikken⁶

- mot mer elevsentrert undervisning.
Blant annet var det elever som viste oss rundt eller fungerte som tolker på flere av skolene.
- mot mer bruk av konkrete i undervisningen,
f.eks. ved å hente inn planter og andre vekster som grunnlag for gruppearbeid
- mot gruppearbeid som en vanlig arbeidsform.
Raske omgrupperinger, automatikk i å velge referent for gruppen, konsentrasjon og høyt engasjement osv. viser at dette er en vanlig og godt kjent arbeidsform for elevene. Det blir lagt stor vekt på presentasjonen av arbeidet. Gruppens talsmann presenterer både seg og gruppen før han eller hun presenterer gruppens synspunkter eller resultater.
- mot å tenke alternativt og utnytte muligheter
f.eks. å utnytte utearealet når det er trangt i kasserommer f.eks. ved gruppearbeid.

Skriveøkt på EP Mulambula og gruppearbeid om klimautfordringer på to av instituttene.

På EP Mulambula ble vi også mer direkte involvert i et sammenhengende skriveforløp på 4. og 5.trinn. Elevene jobbet gruppevis med ulike tema knyttet til familie og samfunn; mat, klær, lek, ekteskap, næringsveier, natur osv. Tekstene som var beregnet på norske elever gir samlet et interessant bilde av hverdagsliv i Bukavu.

På institutene Makedonia og Tumaini overtok vi undervisningen og la til rette for gruppediskusjoner om klimautfordringene. Intensjonen var å lytte ut hva ungdommer i Bukavu betrakter som de største utfordringene og å høre deres forslag til løsninger.

Er skolene opptatt av pedagogisk kvalitet?

Vår opplevelse er at det er et tydelig fokus på pedagogisk kvalitet i skolene, både i form av ekstern oppfølging og internt. Fire av de ti Urafiki-skolene hadde besøk av eksterne inspektører da vi var på skolene. Temaet på en av skolene var de administrative rutinene, på de øvrige tre var det læreres undervisning som ble observert og vurdert. Vi fikk vite at inspektører besøker skolene hver tredje måned og at de noen ganger følger opp enkeltlærere over tid.

Institute Tumaini har i tillegg et internt system for kvalitetsoppfølging hvor rektor og/eller viserektor gjennomfører klassebeøk både ved oppstart av nytt skoleår og gjennom året. Vi undersøkte ikke om andre skoler har tilsvarende lokal kvalitetsoppfølging.

Den pedagogiske kvaliteten kan også leses ut av elevarbeider. Vi fikk med oss hjem en bunke elevtekster fra Lycée Kazaroho og det er ingen tvil om at dette er tekster med høy faglig kvalitet.

Se også det som er skrevet om pedagogisk kvalitet under *Metodikk* over.

Skoleutvikling

Vi både så og hørte at Urafiki-skolene er på vei mot en delingskultur både når det gjelder deling av ideer, læremidler og kompetanse. Dette er noe nytt og våre partnere er tydelig på at dette er en følge av Urafiki-samarbeidet. Rektorene har for eksempel blitt enige om å opprette et Urafiki-senter

⁶ Basert på våre observasjoner under tilsvarende besøk i 2016 og 2019.

på en av skolene der de vil samle halvparten av PC'ene vi hadde med oss fra Bergen. I første omgang vil de legge til rette for kurs i bruk av IKT for lærerne ved Urafiki-skolene. De har også tanker om annen bruk av Urafiki-senteret.

En annen idé som har spredd seg er etablering av et eget jenterom ved Institutene som kan sikre at jenter kan være på skolen også når de har menstruasjon.

Refleksjoner/ ble målet nådd?

Når man besøker kongolesiske klasserom, kan det i første omgang være vanskelig å se forbi vanskelige rammevilkår som dårlige bygninger, overfylte klasserom og mangel på læremidler. De praktiske utfordringene kan virke overveldende. Denne gangen hadde vi imidlertid bestemt oss for å se spesielt etter eksempler på pedagogisk kvalitet, og de var som nevnt over ikke vanskelig å finne.

Vi opplevde et høyt engasjement rundt pedagogiske spørsmål under besøket, og ikke minst opplevde vi at våre kongolesiske kollegaer er åpen for alle former for pedagogisk samarbeid når dette er praktisk mulig. Våre partnere ga uttrykk for at de kan tenke seg et nytt faglig seminar neste gang vi besøker Bukavu, ala todagers-seminaret vi hadde sammen under besøket i 2016.

Vår vurdering er at *Målsetting 4: Pedagogiske diskusjoner og pedagogisk arbeid* ble nådd.

Målsetting 5: Kulturell utveksling

I et tett partnerskap som Urafiki foregår den kulturelle utvekslingen kontinuerlig, både verbalt og non-verbalt. Noen eksempler:

- Vi bodde privat og fikk innblikk i dagliglivet i en kongolesisk familie, inkludert daglige utfordringer som manglende vann- og strømforsyning, transportvansker osv.
- Vi observerte og deltok i matlaging og ble kjent med kongolesiske mattradisjoner.
- Vi var med på markedet for å handle.
- Vi opplevde regntid og fikk erfare værforholdenes betydning for daglige gjøremål.
- Vi fikk ta del i en sørgeseremoni
- Kulturelle ulikheter knyttet til seremonier, i denne sammenheng åpning av en ny skole, var gjenstand for grundig utveksling og diskusjon i et møte mellom UBB og Urafiki N.

Under tidligere prosjektbesøk i Bukavu har vi stort sett oppholdt oss i byen Bukavu, men denne gangen besøke vi også en rekke landsbyer utenfor Bukavu. Mange av våre kollegaer er første generasjons by-borgere og har fortsatt en veldig sterke tilknytningen til landsbyen de kommer fra. Det er dit de vender tilbake når noe skal feires eller markeres. Vi ble tatt med til landsbyene Kaziba, Kakwende, Karhala, Mulambi og til øyen Ibinja midt i Kivu-sjøen.

Under kjøreturene fikk vi oppleve vakker natur med grønne bølgende åser og frodige daler. Vi fikk også oppleve smale humpete og knapt fremkommelige veier, spinkle broer med akkurat bredde nok til bilhjulene og vi fikk erfare hva sleip gjørme gjør med kjøreforholdene.

På disse turene delte våre kollegaer sine fortellinger om egen skolegang, om skolen under treet, om steinen som fungerte som pult, om timevis til fots på skolevei osv. Vi besøkte også noen lokale skoler: EP og Institut Kakwende i Kakwende og EP og Institut Itudu i Karhala.

Andre sterke opplevelser under disse turene:

- Audiensen hos dronningen i Burhinyi. Kongen selv var på offisielt oppdrag i Bukavu, men dronningen tok imot og inviterte til nydelig lunsj som hun selv hadde forberedt.
- Gruvedrift og gullvasking i Luhwinja-området. Det var tankevekkende å observere denne aktiviteten når vi vet hvordan både landet og folket har blitt og fortsatt blir plyndret nettopp gjennom jakten på mineraler.
- Besøk på et lokalt sykehus i Kakwende hvor vi med egne øyne fikk se hvilke elendige forhold som tilbys store deler av befolkningen.

Våre kongolesiske partnere satte også ord på hva de lærte om oss og vår kultur gjennom dette besøket. De fremhevet spesielt at de erfarer at vi er likeverdige. De hadde ellers merket seg våre tanker om likestilling, ikke minst at mennene også kan og bør bidra i for eksempel matlaging. Noen av dem hadde også merket seg våre tanker omkring alder og alderdom, ikke minst at alderdommen også kan bety høy aktivitet og sterkt engasjement også utenfor hjemmet.

Målsetting 6: Delta i minneseremoni for avdøde Kasengire Ka Mwarhiro

Kasengire Ka Mwarhiro, ildsjel i samarbeidet mellom Norge og Bukavu, døde i 2021, og ifølge tradisjonen arrangerte familien en minneseremoni på årsdagen for dødsfallet. Som representanter for Urafiki N var vi glad for muligheten til å være til stede for å hedre minnet til en mangeårig kjær venn og en særdeles lojal og trofast partner.

Seremonien fant sted i Kasengires landsby Kaziba, et par timers kjøretur fra Bukavu, hvor vi fikk en hjertelig mottakelse som medlemmer av familien.

Avdøde Kasengire sa flere ganger at «Urafiki is my reason for living» og hans sterke engasjement for dette arbeidet preget så absolutt samlingen, både i taler og handlinger. Etter seremonien delte vi et deilig måltid i Kasengires hus før vi gikk samlet for å legge blomster på graven hans.

5. AVSLUTNING OG TAKK

Representantene fra Urafiki N retter en stor takk til våre venner og partnere i Bukavu for nok et godt og lærerikt opphold. Programmet var variert og godt tiltrettelagt og vi ble møtt med varme og åpenhet over alt. En spesiell takk for at vi også blir invitert inn i hjemmene og familien til våre gode partnere i UBB. Det setter vi stor pris på.

Reisen har utvilsomt gitt ny kraft til Urafiki-partnerskapet og vi registrerer at stadig flere i Bukavu blir klar over Urafiki og hva partnerskapet står for.

Det kan passe å avslutte rapporten med å sitere Kabeza igjen: «I dag fikk alle se hva Urafiki er og hvor sterke vi er sammen.»⁷

⁷ Uttalt etter den storslåtte innvielsen av Lycée Kazaroho

DEL 2:

Rapport fra vår partnerorganisasjon i Bukavu

Prosjektbesøk i Bukavu, DR Kongo august/ september 2022

=====

REPORT ABOUT THE VISIT

A. Program for the visit of August 29th til September 12th.

- August 29th: our delegation welcome our partners in Kigali
- August 30th:
 - * arrival at Rusizi border
 - * Meal at LE CADRE HOTEL
- August 31st: meeting with:
 - * the two boards at 11:00- 13:00 at Tumaini
 - * from 13:00 - 14:00 meal
 - * Meeting with all headmasters at Tumaini institut at 15:00- 17:00
- sept 1st: kasengire' s memorial ceremony in kaziba
- sept 2nd , 3rd: visiting Kakwende, Burhuza,...
- Sept 4th: *Open*
- Sept 5th: School opening. Our Partners have the right to assisting to the new school year opining ceremony at Tumaini Institut,
- Sept 6th: visiting Ep Mulambula
- Sept 7th: Visiting Ep Kabonde and Institut Bangu
- Computing meeting at Biringanine's home
- Sept 8th: visiting NYAMUGO and Ep Makedonia.
- sept 9th: visiting institut makedonia and institut Tumaini
- Sept 10th: Lycée Kazaroho inauguration
- sept 11th: OPEN
- Sept 12th: visiting
 - * Ep baraka
 - * EP MUKUKWE
 - * evaluation meeting and saying good bye to Vigleik

B. MÅL MED BESØKET

1. INNVIELSE AV KAZAROH

=====

Innvielsesseremonien til KAZAROH-instituttet fant sted i nærvær av forskjellige statlige myndigheter:

- Delegasjonen fra guvernementet i provinsen SØR-KIVU representert av eksekutivsekretæren for provinsregjeringen
- Delegasjonen til provinsministeren for EPST
- Delegasjonen til URAFIKI NORGE
- Kirkemyndigheter, skolemyndigheter i provinsene, lærere og elever så vel som foreldre.

Denne seremonien, som opprinnelig var planlagt til 9/9/2022, fant sted den 10/9/2023. Den ble utført av direktøren for URAFIKI Bukavu Bergen, Biringanine Rukomeza Alexandre. Flere taler ble holdt av forskjellige delegasjoner.

Disse talene var gode og lærerike.

Representanten for URAFIKI NORWAY, Kjersti Werner forklarte i sine tale til gjestene hva URAFIKI er, dets tilblivelse og hva dens mål er før hun snakket om utbyggingen av KAZAROH videregående skole som var gjenstand for innvielsen i dag.

Innvielsen av bygningen ble foretatt av eksekutivsekretæren for provinsregjeringen. De forskjellige delegasjonene ble invitert til rektors kontor for å skrive seg inn i skolens gjestebok.

Etter åpningsseremoniene ble alle gjestene invitert til et måltid i storsalen på LYCÉE KAZAROH til stor glede for alle.

Vedlagt er talen fra styreleder URAFIKI BUKAVU BERGEN.

2. BESØK PÅ SKOLE

=====

Programmet la opp til at alle URAFIKI-skolene ble besøkt. Vi viser til LYCEE KAZAROH, TUMAINI Institute og EP MULAMBULA

Noen skoler mottok delegasjonen fra NORGE for andre aktiviteter. Dette foregikk under det private oppholdet i følget. .

NORGEs delegasjon måtte snakke med elevene, lærerne samt komiteene til foreldrene. De fortalte om URAFIKI, dets mål og dets verdier.

Det ble en stor suksess.

Under disse besøkene ble skolekonstruksjonsprosjektene inspisert og observert, ved EP MULAMBULA, EP KABONDE (bygning bygget av Social Fund of DRC), og INSTITUTE MAKEDONIA.

3. VÅRE VERDIER

=====

Under møtene våre, i møter med bedriftsledere, møter med foreldrenes skoleutvalg, med lærerne, diskuterte vi våre URAFIKI-verdier.

Talene fokuserte på likhet, kjærlighet, gjensidig forståelse, gjensidige avtaler og respekt. Disse verdiene ble tilstrekkelig forklart for deltakerne under innvielsen av KAZAROH High School av delegasjonen til URAFIKI NORWAY.

4. DISKUSJON OG PEDAGOGISK ARBEID

=====

Under det offisielle skolebesøket ble noen leksjoner undervist av lærerne våre og URAFIKI-delegasjonen deltok.

Dette skjedde på EP MULAMBULA og EP MAKEDONIA.

Etter det offisielle besøket hadde våre partnere tid til å undervise ved TUMAINI Institute.

Temaet var klimaendringer. De snakket også med jenter og lærere ved Tumaini Institute.

Arbeidet med tekstene ble utført av våre studenter ved EP MULAMBULA. Disse tekstene dekket forskjellige temaer:

- miljøet, maten, ekteskapet, familien – framheving av det som er viktig

5. KULTURUTVEKSLING

=====

Dette aspektet ble godt erfart under besøket fordi partnerne våre bodde sammen med familiene våre og brukte tid i landsbyene våre.

Vi så dem lage mat, gå på markedet, og vi delte mat fra vår kultur.

Vi lærte mye av dem, det faktum at pappa kan være på kjøkkenet, ydmykhet, forståelse og toleranse.

6. AVDØDE PAPA KASENGIRES MINNE

=====

URAFIKI NORWAY-delegasjonen og URAFIKI BUKAVU dro til Kaziba og minnelunden for Kasengire for å delta i denne svært emosjonelle begivenheten.

Vi ble ønsket velkommen som familie. Så dro vi for å delta i en seremoni før vi returnerte som en familie for å legge en blomsterspire på graven til den berømte avdøde. Etter denne seremonien måtte vi besøke Kakwende og Burhiny og spesielt skolene EP og Institute KAKWENDE, EP og Institute ITUDU i KARHALA ; landsby i KABEZA.

Våre samarbeidspartnere besøkte også KASENGIRE-familiens tomt i Nyantende hvor en skole muligens kan reises.

C. PRIVAT DEL AV TUREN

Partnerne våre benyttet seg av sitt private besøk til å besøke de forskjellige landsbyene våre, inkludert WALUNGU ved OSCAR og øya IBINDJA ved SAFARI.

Til slutt ble det planlagt et møte av våre partnere, hvor KJERSTI og INGER tok farvel med direktørene og prefektene ved URAFIKI-skolene.

Om morgenen ble partnerne våre ledsaget av presidenten i styret for Urafiki til Rwanda for videre hjemreise.